

Algemene gegevens	
PPS-nummer	AF-12007
Titel	Verwaarden en Verduurzamen: Cono en KDV
BAPS nummer	BO-23.05-001-006
Topsector en innovatiethema	AF, thema 5, Markt- en keteninnovaties.
Projectleider (onderzoek)	Alfons Beldman
PPS-coördinator (namens private partij)	Marion Verhoeven (De Hoeve BV)
Contactpersoon overheid	Mark de Bode
Status (lopend of afgerond)	lopend
Type onderzoek (F, T of V)	T
Werkelijke startdatum	1-1-2013
Werkelijke einddatum	31-12-2016
Korte omschrijving bijdrage DLO aan project	In het gemeenschappelijke spoor zijn gezamenlijke workshops georganiseerd rond aspecten van businessmodel innovatie én het in beweging krijgen van ondernemers. Daarnaast zijn specifieke vragen binnen beide ketenpartijen opgepakt.

Highlights
<p>CONO Kaasmakers en Keten Duurzaam Varkensvlees zijn twee ketens die al geruime tijd werken aan verduurzaming van de keten, voor beide ketens is de verwaarding van deze verduurzaming een belangrijk item. Binnen de PPS hebben beide ketens in een 'eigen' spoor gewerkt aan specifieke zaken voor hun eigen keten.</p> <p>In het gemeenschappelijke spoor zijn drie workshops georganiseerd. Één workshop ging over het in beweging krijgen van de primaire ondernemers, met inbreng van Roeland Wessels van St Anna advies, die mede op basis van wetenschappelijk onderzoek van Jolanda Jansen (LR) een praktische aanpak hebben ontwikkeld. In de workshop zijn de ketens aan de slag gegaan met deze zogenaamde RESET-aanpak. In de tweede workshop is specifiek aandacht besteed aan de samenwerking met NGO's, mede aan de hand van een concrete CANVAS-tool om partnerships te helpen ontwikkelen. Onno van Eijk (Imagro) leverde in deze workshop input, mede op basis van zijn eerdere ervaringen vanuit verschillende rollen in diverse projecten rond ontwikkeling van duurzame bedrijfssystemen. In de derde workshop is ingegaan op de snelle ontwikkeling van internet als afzetkanaal. Ook binnen food neemt dit snel toe. In deze workshop werd input geleverd door Evelyn van Leur (Category en Trade Company) die een overzicht gaf van de actuele stand van zaken. Daarnaast bracht LEI onderzoeker Bart Doorneweert enkele business cases in vanuit food. Deze ontwikkeling zal ook van invloed zijn op de ketens van CONO en KDV. In 2015 wordt hier binnen de activiteiten meer aandacht aan besteed.</p> <p>Binnen het CONO spoor is in 2014 in diverse sessies met alle betrokkenen gewerkt aan de vernieuwing van het duurzaamheidsprogramma. Dit programma gaat in 2015 daadwerkelijk van start.</p> <p>Binnen het spoor van Keten Duurzaam Varkensvlees is gewerkt aan een traject van crowdfunding. In dat kader is op 20 maart een workshop georganiseerd met de experts Prof. P. Iske en R. Kleverlaan. Daarnaast is door LEI Wageningen UR uitgewerkt welke kansen er liggen in boerderijverkoop.</p> <p>Daarnaast is technisch onderzoek opgestart rond dierenwelzijn en ammoniakemissie. Beide onderzoeken zullen in 2015 worden voortgezet.</p>

Aantal opgeleverde producten in 2014 (geef in een bijlage de titels en/of omschrijving van de producten of een link naar de producten op openbare websites)			
Wetenschappelijke artikelen	Rapporten	Artikelen in vakbladen	Inleidingen/ workshops/ invited lectures
-	1	5	6

Opgeleverde producten

Poster "Verwaarden en verduurzamen CONO en KDV" tijdens Agrifood top 2014, Groenekan, 4 juni 2014.

Berekening ammoniakemissie vleesvarkensstal De Hoeve. André Aarnink en Nico Verdoes
Interne notitie, 30 juni 2014

Voorlopen op duurzaamheid vraagt doorzettingsvermogen. Gemma Tacken, Artikel kennis on line. <http://www.wageningenur.nl/nl/Expertises-Dienstverlening/Onderzoeksinstituten/LEI/show/Voorlopen-op-duurzaamheid-vraagt-om-doorzettingsvermogen.htm>

Samenwerking met NGO's: "Wat als het een bedrijf geweest was". Alfons Beldman, Artikel kennis on line (in behandeling, nog niet geplaatst)

Het in beweging brengen van ondernemers in de keten richting duurzaamheid. Alfons Beldman, Artikel kennis on line (in behandeling, nog niet geplaatst)

Mestverwerking en emissies bij KDV. Nico Verdoes. Artikel kennis on line (in behandeling, nog niet geplaatst)

Vertegenwoordigers van beide ketenpartijen verzorgen regelmatig inleidingen over de strategie en de rol van duurzaamheid in de keten. Ter illustratie zijn hier enkele inleidingen genoemd, een completer overzicht is beschikbaar.

Waarde toevoegen aan varkensvlees; het kan! – Hans Verhoeven, initiatiefnemer Keten Duurzaam Varkensvlees. Presentatie tijdens AgriFood top 2014, 4 juni 2014, Groenekan.

Hans Verhoeven over de varkensstal van de toekomst. (video, interview)
<http://www.food-nutrition.nl/artikelen/hans-verhoeven-over-de-varkensstal-van-de-toekomst/>

Beemster kaas voor de Koning, Grietsje Hoekstra (CONO), MVO NL Ambitie 2020, Utrecht, 30-1-2014

Gastcollege over Caring Dairy aan de CAH Dronten voor het vak: Kwaliteitsmanagement Rudi Hooch Antink (CONO melkveehouder en lid Raad van Commissarissen), Dronten, 13-3-2014

Bijdrage debat over weidevogels en melkveehouderij, Grietsje Hoekstra (CONO), FoodFilmFestival 2014, Amsterdam 11-5-2014

Rapport presentatie leveringszekerheid grondstoffen & biodiversiteit. CONO case met SOYOPSI en Solidaridad . Grietsje Hoekstra (CONO) Platform Biodiversiteit, Ecosystemen en Economie. Den Haag, VNO-NCW, 27-5-2014